

μὴ γυαλόχαρτον Σπερελλ. (Αἰτωλ.) Πβ. γυαλόχαρτιζω.

γυαλοχαρτιά ἡ, ἐνιαχ. γυαλουχαρτιά Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυαλόχαρτο.

Ὀργανον ξυλουργικὸν χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν λείανσιν τῆς ἐπιφανείας τῶν ξυλίνων ἐπίπλων ἐνθ' ἄν.

γυαλοχαρτίζω Ἀθῆν. Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυαλόχαρτο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίζω.

Γυαλόχαρτάρω, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Θὰ ῥθῇ τὸ παιδί νὰ τὰ γυαλοχαρτίση πρῶτα τὰ κάρκελα καὶ ὕστερα θὰ τὰ βάρουμε Ἀθῆν. Κάθεταί πομονετικά ποτὴν ἀνγὴ καὶ γυαλοχαρτίζει τὸ τραπέζι, γιὰ νὰν τὸ ματαλουστράρη Πελοπν. (Γαργαλ.)

γυαλοχάρτισμα τό, Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλόχαρτίζω.

Γυαλόχαρτάρισμα, τὸ ὅπ. βλ.: Νὰ κάνετε ἓνα γυαλοχάρτισμα ἔς τὴν πόρτα καὶ στερνὰ νὰ τὴ μογιαντίσουντε.

γυαλόχαρτο τό, κοιν. γυαλόχαρτον πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γυαλ-λόχαρτον Κύπρ. γυαλ-λόχαρτο Κάλυμν. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. γυαλόχαρτο Νάξ. (Ἀπόρυνθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γυαλί καὶ χαρτί.

Χάρτης, ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀψέως τοῦ ὁποίου εἶναι ἐπικολλημένα λεπτότατα θρύμματα ὑάλου, χρήσιμος διὰ τὴν λείανσιν ξυλίνων ἢ μεταλλίνων ἀντικειμένων κοιν.: Πῆρε τὸ γυαλόχαρτο κ' ἔτριψε τὰ παραθυρόφυλλα καὶ στερνὰ τὰ βάρφε (στερνὰ = ὕστερα) Πελοπν. (Βούτσ.) Πᾶρε τὸ γυαλόχαρτο νὰ τριψῇς τὰ πυροῦνια ποὺ σκουριάσανε Πελοπν. (Γαργαλ.) Τοῦ γάττιου τὸ δέρμα εἶναι ὅπως τὸ γυαλόχαρτο (γάττος=ὁ ἰχθύς σκύλλιον) Μαθράκ. Ὁθων. || Φρ. Πᾶρι ἓνα γυαλόχαρτου νὰ γυαλίσης τὰ ξύλα σ' (= τὰ κέρατά σου ὕβρις) Θεσσ. (Τσαγκαρ.)

γυάλωμα τό, Κ. Βάρναλ., Ἀπολ. Σωκρ. 1,16 — Λεξ. Δημητρ. γυάλουμα Θράκ. (Κομοτ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλώνω.

1) Ἡ ἐπάλειψις τῆς ἐπιφανείας ἀγγείων ἐξ ὀπτῆς γῆς διὰ μολυβδόχου διαλύσεως καὶ ἡ ἐκ ταύτης προερχομένη στίλβωσις αὐτῶν Θράκ. (Κομοτ.) Συνών. γυαλώση. 2) Ἡ ὑαλώδης ὄψις, τὸ θάμβωμα, τὸ ὅποιον προσλαμβάνουν οἱ ὀφθαλμοὶ ψυγορραγούντος Κ. Βάρναλ., Ἀπολ. Σωκρ., ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Δημητρ.: Κι ἄρχισαν οἱ πόνοι κ' οἱ σπασμοί, τὸ γυάλωμα τῶν ματιῶν Κ. Βάρναλ., ἐνθ' ἄν.

γυαλωμός ὁ, ἐνιαχ. γυαλουμός Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλώνω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀπλώνω > ἀπλωμός, σκοτώνω > σκοτωμός, χαντακώνω > χαντακωμός.

Ἡ οἶονει κρυστάλλωσις καὶ ἀπολίθωσις ἐξ ἀπροσδοκῆτου καὶ ἀπαισίας τινὸς εἰδήσεως ἐνθ' ἄν.: Κακὸς γυαλωμός! (ἄρᾳ) Ζαγόρ.

γυαλώνω Πελοπν. (Ἀναβρυτ. κ.ά.) Πόντ. (Χαλδ.) — Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. (1923), 123 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. γυαλώνω Εὐβ. (Κουρ. Στρόπον.) Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.

κ.ά.) Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Θράκ. (Μάδ. Σουφλ.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.) Σκυρ. Σπερελλ. (Περίστ. κ.ά.) Ἀόρ. γυάλωκα Εὐβ. (Κουρ.) Σκυρ. Ἐκ τοῦ οὐσ. γυαλί.

Α) Μεταβ., στιλβώνω ἐπιφάνειάν τινα διὰ βερνικίου ἢ ἀσβέστου Θράκ. (Μάδ. Σουφλ.) Πόντ. (Χαλδ.) — Λεξ. Δημητρ.: Γυαλώσαμ' σήμιρα τοῦ σπῖτ' (τὸ ἀσβεστώσαμε) Σουφλ. Συνών. ἀλείφω Α3.

Β) Ἀμτβ. 1) Καθίσταμαι ὥς ἡ ὕαλος ἐκ τοῦ ψύχους, κρυσταλλοῦμαι Εὐβ. (Κουρ. Στρόπον.) Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ. κ.ά.) Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.) Σκυρ. Σπερελλ. (Περίστ. κ.ά.): Τοῦ χιόν' γυάλουνσι, ἔκαμι γυαλί Στρόπον. Γυάλουνσαν τὰ πονδάρια μου αὐτόθ. Ἡμ'ταν ἰδρουμένους κι γυάλουνσα αὐτόθ. Δῶσι μου μιὰ πατατούκα κόμα νὰ βάλω γυάλουκα ποὺ τοῦ κρούου! Κουρ. Ἐνα βράδ' γυάλουνσα οὐ καφαρός ποὺ τοῦ κρούου Περίστ. Χουρὶς φουτιὰ γυάλουκα Σκυρ. Συνών. κρυσταλάζω, παγώνω. 2) Λαμβάνω ἐκφρασιν ὑαλώδη, θολοῦμαι, ἐπὶ ὀφθαλμῶν Εὐβ. (Κουρ.) — Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. (1923), 123 — Λεξ. Δημητρ.: Τὰ μάτια του γυαλώκανε ποτὴν ἀδυναμία Κουρ. Οὐλ-λουνε τὰ μ-μάτια εἴχανε γυαλώσει ποτὸ τήραμα αὐτόθ. Ἡταν ξαπλωμένος ἀπάνω ἔς τὴν ἄμμο ἀνάσκελα ἓνας πεθαμένος ἦταν παιδί πρᾶμα, ὁμορφο σὰν ἀγγελούδι, μὰ μὲ κερένια τὴ μορφή καὶ ὀρθάνοιχτα γυαλωμένα τὰ μαῦρα του μάτια Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ., ἐνθ' ἄν.

γυάλωση ἡ, Πελοπν. (Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλώνω.

Γυάλωμα 1, τὸ ὅπ. βλ.

γυαλωσύνη ἡ, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γυαλώση.

Ἡ στιλπνότης. Πβ. γυάλωμα 1.

γυάρδα ἡ, σύνηθ. γυάρδα Κάρπ. λυάρδα Ἀθῆν. (πχ-λαιότ.) Πελοπν. (Μάν.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ Ἀγγλ. yard.

Μέτρον μήκους, ἀντιστοιχοῦν πρὸς 0,914 μ. σύνηθ.: Μὲ τρεῖς γυάρδες ὕφασμα φτειάνεις κουστουμί σύνηθ. Ἡ κουβαρίστρα ἔχει τόσες λυάρδες κλωστή Πελοπν. (Μάν.) || Ἄσμ. Πέδε λυάρδες φουστάνελα | τοῦ τὴν κάρφαν ἔς τὸν ἀέρα αὐτόθ.

γυλιός ὁ, λόγ. κοιν. γελιός Ἀντίπαρ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Δίβρ. Κορινθ. κ.ά.) Οὐδ. γυλιό Θράκ. (Ἀμόρ.) Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γυλιός. Τὸ οὐδ. γυλιό πιθαν. ἐκ τῆς αἰτιατ. τὸ (ν) γυλιό.

Ὁ δερμάτινος ἢ ἐξ ἀδιαβρόχου ὑφάσματος τετράγωνος σάκκος, περιέχων εἶδη ἀτομικῆς χρήσεως, τὸν ὅποιον φέρουν οἱ πεζοὶ στρατιῶται ἐπὶ τῆς ράχεως, ἐξηρητημένον ἐκ τῶν ὤμων δι' ἱμάντων κοιν.: Ἐχω μισὴ κουραμάνα κ' ἓνα κουτὶ κονσέρβα ἔς τὸ γυλιό μου κοιν. Πῆρε τὸ γελιό του κ' ἔγιν' ἄρατος (ἐξηφανίσθη) Πελοπν. (Δίβρ.) Τῶνε λέει, θε νὰ πᾶτε μὲ τίς γελιοὶ ὅσ' ἀκούσετε τ' ὄνομά σας Ἀντίπαρ. || Ἄσμ.

Μάννα μ', ἐγὼ κολάστηκα ποτὲ ἤμουν στρατιώτης, μοῦ φαγε ὁ κρᾶς τὸν νῶμο μου καὶ τὸ γυλιό τὴν πλάτη Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

